

Олексій Остапенко

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
д-р юрид. наук, проф.
професор кафедри адміністративного та інформаційного права

ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПОКАРАННЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БЕЗПЕКУ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УКРАЇНІ

© *Остапенко О., 2018*

У статті розглянуто питання адміністративної відповідальності за порушення, вчинені водіями транспортних засобів і зафіксовані сучасними технічними засобами реєстрації.

Проведений аналіз дає можливість запропонувати авторське бачення щодо ефективності застосування адміністративних покарань за порушення Правил дорожнього руху в Україні, а також їх систематизацію на об'єкти протиправного посягання.

Ключові слова: адміністративне покарання; безпека дорожнього руху; адміністративний штраф; транспортні засоби; технічні засоби реєстрації правопорушень.

Алексей Остапенко

ОБ АДМИНИСТРАТИВНЫХ НАКАЗАНИЯХ И ИХ ВЛИЯНИИ НА БЕЗОПАСНОСТЬ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ В УКРАИНЕ

В статье рассматриваются вопросы административной ответственности за нарушения, совершенные водителями транспортных средств и зафиксированы современными техническими средствами регистрации.

Проведенный анализ дает возможность предложить авторское видение эффективности применения административных наказаний за нарушение Правил дорожного движения в Украине, а также их систематизацию на объекты противоправного посягательства.

Ключевые слова: административное наказание; безопасность дорожного движения; административный штраф; транспортные средства; технические средства регистрации правонарушений.

Oleksiy Ostapenko

Institute of Jurisprudence and Psychology,
Lviv Polytechnic National University,
Department of Administrative and Information Law,
Sc. D., Prof.

ABOUT ADMINISTRATIVE PENALTIES AND THEIR INFLUENCE ON SECURITY OF ROAD TRAFFIC IN UKRAINE

The article deals with issues of administrative responsibility for violations committed by drivers of vehicles and fixed with modern technical means of registration.

The analysis provides an opportunity to propose an author's vision of the effectiveness of the use of administrative punishments for violating the Road Traffic Rules in Ukraine, as well as their systematization on objects of illegal encroachment.

Key words: administrative punishment; road safety; administrative fine; vehicles; technical means of registration of offenses.

Постановка проблеми. Одним із положень Конституції України є обов'язок держави створювати і забезпечувати безпечні умови людської життєдіяльності, серед яких важливе місце займає створення і забезпечення належних і безпечних умов діяльності транспорту. Передусім це стосується безпеки дорожнього руху, учасниками якого є і суб'єкти економічної діяльності, і громадяни – власники транспортних засобів.

Одним із правових інструментів, за допомогою якого забезпечується дотримання і виконання вимог правил безпеки на транспорті, є адміністративна відповідальність. Чинний Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) (глава 10) передбачає відповідальність за адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку із застосуванням різних за видами та розмірами адміністративних покарань. Однією з новел адміністративного законодавства є обов'язок уповноважених на це органів розглядати цю категорію правопорушень (від жовтня 2018 р.) і притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за порушення безпеки дорожнього руху, які зафіксовані за допомогою технічних засобів реєстрації.

Дискусійними й надалі є питання застосування закріплених у ст. 24 КУпАП видів адміністративних покарань з урахуванням їхнього виховного, профілактичного та примусового впливу на осіб, які вчинили порушення Правил дорожнього руху.

Мета статті. Здійснити аналіз доцільності та ефективності застосування адміністративних покарань за порушення правил безпеки у сфері дорожнього руху.

Аналіз дослідження проблеми. Теоретичні напрацювання щодо адміністративної відповідальності за порушення, вчинені на транспорті, мають місце в наукових працях Ю. П. Битяка, І. П. Голосніченка, Є. В. Додіна, М. В. Коваліва, В. К. Колпакова, Л. І. Сопільника, Л. Г. Чистоклетова та інших.

Виклад основного матеріалу. Сучасну Україну неможливо уявити без автомобілів. Автомобілізація, незважаючи на складні економічні умови розвитку української держави, відбувається зростанням її автомобільного парку, але здебільшого за рахунок легкових автомобілів.

Не вдаючись до аналізу щодо національного виробництва автомобілів, звернемо увагу на статистичні дані. За період 2017 року до України з іноземною реєстрацією потрапило 965 тисяч автомобілів, так званих “євроблях” [1]. За інформацією Державної фіскальної служби України за період від січня до жовтня 2018 року до України з номерами іноземних країн ввезено 173 тисячі транспортних засобів.

Значною мірою вказана кількість увезених транспортних засобів з урахуванням недостатньої, а в окремих місцях і застарілої інфраструктури автомобільних доріг, низький рівень професійної підготовки водіїв та нехтування правилами дорожнього руху, створюють загрозу і для водіїв транспортних засобів, і для навколишнього середовища (пішоходи, матеріальні об'єкти).

Загалом позитивний і незворотний процес автомобілізації нашої країни має також і негативний бік, що містить у собі комплекс соціальних, економічних, психологічних, правових та інших проблем, які потребують свого вирішення.

Офіційні дані Управління безпеки дорожнього руху Національної поліції України свідчать про те, що упродовж 2017 року на українських дорогах загинуло 3,4 тисячі осіб, а за 9 місяців 2018 року – майже 2,3 тисячі [2]. Це означає, що на дорогах України за добу гине 7–9 осіб.

Загальновідомою є теза про те, що автомобіль є джерелом підвищеної небезпеки. Втрати від дорожньо-транспортних пригод, які вчиняються на території України, у декілька разів більші за шкоду від нещасних випадків, залізничних, авіаційних катастроф, пожеж та інших надзвичайних подій.

Супутнім негативним явищем від вчинених дорожньо-транспортних пригод є зростання від них травматизму, що прямо чи опосередковано впливає на зайнятість населення, яке за своєю віковою ознакою є активно працездатним.

Держава втрачає на виплатах із фондів страхування, що суттєво впливає на зменшення рівня соціального забезпечення різних верств населення.

До недоліків, які прямо чи опосередковано впливають на безпеку дорожнього руху, можна зарахувати:

– низький технічний рівень дорожньої інфраструктури в Україні (наприклад, не видно попереджувальних, забороняючих та інших дорожніх знаків та розміток, відсутність освітлення на пішохідних переходах, відсутність знаків про обмеження швидкості, наявність дерев, які закривають знак або погіршують оглядовість, наявність торгових об'єктів на перехресті доріг, які закривають кут огляду дороги водію транспортного засобу, застарілі знаки, які не відсвічуються, та інші);

– низьку активність у застосуванні адміністративних штрафів за порушення правил дорожнього руху уповноваженими на це органами (посадовими особами). Особливо це стосується діяльності органів Національної поліції України, які уповноважені “вживати заходів на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці”, а також “регулювати дорожній рух та здійснювати контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично дорожній мережі” (ст. 23 Закону України “Про Національну поліцію”) [3; 4].

На ліквідацію недоліків, які впливають на порушення Правил дорожнього руху та вчинення адміністративних правопорушень, спрямована Постанова Пленуму Верховному Суду України “Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті” від 23 грудня 2005 року № 14 [5, с. 225–334].

Серед заходів державного впливу, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні, чільне місце займають законодавчі акти, які передбачають обов'язкове дотримання правил дорожнього руху його учасниками, а саме: попереджувальні знаки; заборонні знаки; знаки пріоритету; наказові знаки; інформаційно-вказівні знаки; знаки сервісу [6, с. 40–41].

Сучасне адміністративне законодавство України, а саме чинний КУпАП, зі всіма його змінами і доповненнями налічує достатній перелік адміністративно-правових норм, які передбачають відповідальність за адміністративні правопорушення, вчинені на транспорті, в галузі шляхового господарства та зв'язку (глава 10 КУПАП).

Предметом нашого розгляду є поновлення практики працівниками патрульної поліції національної поліції України у застосуванні радарів та інших засобів технічної реєстрації для виявлення порушень у перевищенні швидкості на автомобільних дорогах країни. Не вдаючись до аналізу технічних можливостей наявних радарів, які забезпечують організацію порушень правил дорожнього руху, звернімо увагу на застосування адміністративної відповідальності за їх порушення.

Загальне визначення адміністративної відповідальності в КУпАП не закріплене, йдеться лише про використання цього терміна (наприклад, ч. 2 ст. 9 КУПАП). У сучасних словниках адміністративна відповідальність визначається як один із видів юридичної відповідальності громадян і службових осіб за вчинені ними адміністративні правопорушення [7, с. 17].

Автор підручника “Адміністративне право України. Академічний курс” (2011 р.) професор Т. О. Коломоець при визначенні адміністративної відповідальності звертає увагу на специфічну форму негативного реагування з боку держави на вчинені адміністративні правопорушення, та відповідальність винної особи за свої неправомірні дії [8, с. 259].

Загалом, погоджуючись із визначенням адміністративної відповідальності, яке запропонувала Т. О. Коломоєць, звертаємо увагу на те, що адміністративна відповідальність визначається державою шляхом введення правових норм, які визначають підставу відповідальності, заходи, що можуть бути застосовані до порушників, порядок розгляду справи про правопорушення і виконання вказаних заходів [9, с. 62].

Важливим правовим інструментом, який використовують у застосуванні адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, та за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зареєстровані в режимі фотозйомки (відеозапису) (ст. 14-2 КУпАП) є адміністративні стягнення.

Адміністративне стягнення, як ми вважаємо, можна визначити в якості необхідного наслідку порушення (невиконання) адміністративних заборон (приписів), що полягає в осуді поведінки порушника і обмеженні його особистих благ, матеріальних та інших правових інтересів [9, с. 69].

Адміністративне стягнення, на думку професора Т. О. Коломоєць, є заходом примусу, який застосовують уповноважені державні органи, як правило, виконавчої влади, від імені держави до осіб, винних у скоєнні адміністративного правопорушення [8, с. 290].

Наведені визначення адміністративного стягнення не мають між собою розбіжностей, вони є результатом бачення науковців щодо змісту цього правового феномена, для його поглибленого вивчення та ефективнішого правового застосування. В узагальненому вигляді наведені та інші визначення адміністративного стягнення, спрямовані на реалізацію його уповноваженими на це органами державного управління (посадовими особами) з метою притягнення винної особи до адміністративної відповідальності (ст. 23 КУпАП) [10] в межах, передбачених адміністративно-правовими нормами.

Серед існуючих на сьогодні видів адміністративних стягнень (ст. 24 КУпАП) до адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху в Україні можуть бути застосовані уповноваженими на це суб'єктами такі адміністративні стягнення: – попередження (ст. 26 КУпАП); – штраф (ст. 27 КУпАП); – штрафні бали (ст. 27-1 КУпАП); – оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення (ст. 28 КУпАП); – конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення, або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення (ст. 29 КУпАП); – позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину, позбавлення права обіймати посади або займатися певною діяльністю (ст. 30 КУпАП); – громадські роботи (ст. 30-1 КУпАП); – адміністративний арешт (ст. 32 КУпАП).

Аналіз застосування вказаних адміністративних стягнень за порушення правил дорожнього руху свідчить, що найбільше за ці порушення призначається штраф, мінімальний розмір якого становить 51 гривню (порушення правил дорожнього руху пішоходами (ст. 27 КУпАП), а максимальний – до 8500 грн (порушення порядку встановлення та використання спеціальних світлових або звукових сигнальних приладів (ст. 122-5 КУпАП).

Доцільно з цього приводу запропонувати таблицю застосування адміністративних стягнень за порушення правил дорожнього руху в Україні (станом на 2018 рік).

Таблиця

Застосування адміністративних стягнень за порушення правил дорожнього руху в Україні (станом на 2018 рік)

Статті КУПАП	Види порушень правил дорожнього руху	Розмір штрафу та інші види стягнень
1	2	3
Ст. 121 ч. 1 ч. 3	Управління транспортними засобами: – з несправною гальмівною системою або ручним керуванням; – з несправними світловими приладами або переобладнаними з порушенням або такими, що не пройшли технічний огляд	340 грн

1	2	3
Ст. 121 ч. 2	Керування ТЗ, які використовуються для перевезення пасажирів, з вказаними у ч.1 даної статті несправностями	680 грн
Ст. 121 ч. 4	Повторне протягом року порушення, передбачене ч. 2.1, 2.2, 2.3 цієї статті	Позбавлення прав на 3–6 місяців або арешт на 5–10 діб
Ст. 121 ч. 5	Порушення правил користування ременями безпеки та мотошоломами	51 грн
Ст. 121 ч. 6	Керування незареєстрованим (перереєстрованим) транспортним засобом: – з підробним номерним знаком; – без номерного знака; – з номерним знаком, який не належить цьому ТЗ або не відповідає стандарту; – з номерним знаком, закріпленим у невстановленому місці	170 грн
Ст. 121 ч. 7	Повторне, протягом року порушення, передбачене ч. 5 цієї статті	255 грн або громадські роботи 30–40 год з вилученням ТЗ
Ст. 121-2 ч. 1	Перевезення пасажирів перевізниками понад вказану кількість місць	170 грн
Ст. 121-2 ч. 2	Порушення правил посадки висадки пасажирів перевізником	255 грн
Ст. 121-2 ч. 3	Перевезення пасажирів одним водієм по маршруту довжиною більше 500 км	170 грн
Ст. 122 ч. 1	Перевищення водіями ТЗ швидкості більш ніж на 20 км/год: – порушення вимог знаків і розміток; – буксирування ТЗ; – зупинки; – стоянки; – переїзд пішохідних переходів; – їзда по тротуарах; – правил перевезення вантажів	250 грн
Ст. 122 ч. 2	Порушення водіями ТЗ правил переїзду перехресть: – проїзд на заборонувальний сигнал світлофора або жест регулювальника; – ненадання переваги в русі маршрутним ТЗ; – порушення правил обгону і зустрічного об'їзду; – безпечної дистанції або інтервалу; – розташування ТЗ на проїзній частині; – користування зовнішніми освітлювальними приладами або попереджувальними сигналами при початку руху або зміні його напрямку, їх переобладнання; – використання водієм засобів зв'язку (без звукового сигналу); – порушення правил навчальної їзди	425 грн або 50 штрафних балів
Ст. 122 ч. 3	Перевищення швидкості більш ніж на 50 км/год: – ненадання переваг ТЗ аварійно-рятувальних служб, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, поліції, які рухаються з проблісковим маячком; – а також порушення правил зупинки, що створює перешкоди дорожньому руху або загрозу безпеці руху	510 грн

1	2	3
Ст. 122 ч. 5	Зупинка або стоянка ТЗ на місцях для інвалідів	1020□1700 грн
Ст. 122-2	Невиконання вимоги про зупинку	155 грн, або позбавлення права управління на 3□6 місяців
Ст. 122-4	Залишення місця дорожньо-транспортної пригоди	255 грн або громадської роботи 30–40 год, або арешт 10–15діб
Ст. 122-5	Порушення порядку зупинки і використання спеціальних світлових і звукових приладів	8550 грн з конфіскацією
Ст. 123 ч. 1	Порушення правил руху через залізничний переїзд	340 грн
Ст. 123 ч. 2	Виїзд на залізничний переїзд, якщо рух через переїзд заборонено	340 грн
Ст. 123 ч. 3	Порушення, передбачені в ч. 2 цієї статті, вчинене водієм під час надання послуг з перевезення пасажирів або небезпечних вантажів	Позбавлення права управління на 1–3 роки з платним вилученням ТЗ або адміністративний арешт від 10 до 15 діб з платним вилученням ТЗ
Ст. 124	Порушення ПДР, що стало причиною пошкодження ТЗ, вантажів, залізничної колії, автомобільних доріг та дорожніх споруд або іншого майна	340 грн або позбавлення права управління на 6–12 місяців
Ст. 124-1	Ненадання технічних засобів працівникам поліції і медичним працівникам	68 грн
Ст. 125	Інші порушення ПДР, крім ст. 121□128, ч. 1 і ч. 2 ст. 129, 139, 140	Попередження
Ст. 126 ч. 1	Керування ТЗ водіями у яких відсутні: – посвідчення і талон до нього; – реєстраційні документи; – страховий поліс; сертифікат “Зелена карта”; – документи на вантаж	425 грн
Ст. 126 ч. 2	Керування ТЗ: – особою, без права керування таким ТЗ; – або передача керування особі, яка не має права керування таким ТЗ	510 грн
Ст. 127 ч. 1	Порушення ПДР пішоходами	Попередження, або штраф 51 грн
Ст. 127 ч. 2	Порушення ПДР особами, які керують велосипедами, а також гужовим транспортом	85 грн
Ст. 127 ч. 3	Порушення, передбачені ч. 1 або ч. 2 цієї статті, вчинені особами, які перебувають у стані алкогольного сп’яніння	136 грн
Ст. 127 ч. 4	Порушення, передбачені ч. 1 або ч. 2 цієї статті, які стали причиною створення аварійної ситуації або ДТП	170 грн
Ст. 127-1 ч. 1	Видача документа про справність ТЗ з порушенням порядку перевірки технічного стану ТЗ.	1360 грн на відповідальну особу
Ст. 127-1 ч. 2	Видача документа про технічну справність ТЗ без проведення перевірки його технічного стану	1700 грн на відповідальну особу
Ст. 127-1 ч. 3	Видача спеціального знака державного зразка з порушенням встановленого законом порядку укладення договору (страховий поліс) для наземних ТЗ, які підлягають обов’язковому технічному контролю	1700 грн на відповідальну особу

1	2	3
Ст. 128 ч. 1	Випуск на лінію ТЗ: – технічний стан та оснащення яких не відповідають стандартам ПДР і технічній експлуатації; – переобладнаних без відповідних дозволів; – незареєстрованих; – або таких, які не пройшли обов'язковий контроль; – без страхового поліса; – без “Зеленої картки”	680 грн на відповідальну особу
Ст. 128 ч. 2	Повторне протягом року вчинення будь-якого з порушень, передбачених ч. 1 цієї статті	850 грн на відповідальну особу
Ст. 128-1 ч. 1	Порушення або невиконання правил: – стосовно забезпечення безпеки дорожнього руху; – під час виготовлення і ремонту ТЗ і деталей до нього або встановлення на них додаткового обладнання; – непередбаченого конструкцією ТЗ; – а також під час будівництва, ремонту та утримання доріг, вулиць, переїздів і дорожніх споруд	1700 грн на відповідальну особу
Ст. 129 ч. 1	Допуск до керування ТЗ водіїв, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння	425 грн на відповідальну особу
Ст. 130 ч. 1	Керування ТЗ особою: – в стані алкогольного, наркотичного та іншого сп'яніння, або під впливом ліків, які знижують увагу та швидкість реакції; – передача керування ТЗ особі, яка перебуває у стані сп'яніння; – а також ухилення осіб від огляду на стан сп'яніння	10200 грн з позбавленням права керування ТЗ на 24 місяці
Ст. 130 ч. 2	Повторне протягом року керування ТЗ особою в стані сп'яніння, ухилення від огляду на стан сп'яніння	на водіїв: 20400 грн та позбавлення права керування ТЗ на 3 роки; та ін. осіб: 20400 грн з оплатним вилученням ТЗ або без нього
Ст. 130 ч. 3	Дії, передбачені в ч. 1, вчинені особою, відносно якої двічі протягом року накладалося адміністративне стягнення по частині 1 та 2 цієї статті	на водіїв 40840 грн та позбавлення права керування ТЗ на 10 років; на інших осіб: 40800 грн з оплатним вилученням ТЗ, або без нього
Ст. 130 ч. 4	Вживання алкоголю або наркотиків після ДТП або зупинки працівниками ДПС	20400 грн адміністративний арешт 15 днів з позбавленням права керувати ТЗ 3 роки
Ст. 152-1 ч. 1	Порушення правил паркування ТЗ, зокрема неоплата вартості послуг паркування (під неоплатою слід мати на увазі понад 10 хвилин)	20-разовий розмір, вартості однієї години того паркування, на якому знаходиться ТЗ на час порушення
Ст. 152-1 ч. 2	Паркування: – на місцях для безоплатного паркування особою, яка не має відповідних пільтг; – на місцях, не призначених для відповідних ТЗ	30-разовий розмір, вартості однієї години того паркування, на якому знаходиться ТЗ на час порушення

Наведені дані про адміністративну відповідальність осіб, які вчиняють порушення Правил дорожнього руху в Україні, у більшій частині санкцій не мають відверто репресивного змісту, що в значній мірі сприймається особами, які керують транспортними засобами, без належної оцінки міри їх відповідальності. Це стосується незначних на сьогодні розмірів адміністративних штрафів за: керування незареєстрованими транспортними засобами; перевезення пасажирів перевізниками понад вказану кількість місць; порушення правил користування ременями безпеки або мотошоломами.

Не мають широкого застосування адміністративно-карні санкції в якості штрафних балів (ст. 27-1 КУпАП), громадські роботи (ст. 30-1 КУпАП), суспільно-корисні роботи (ст. 31-1 КУпАП).

Висновки. Узагальнюючи зміст розглянутої проблеми відносно адміністративних покарань за порушення Правил дорожнього руху, доцільно в цій частині запропонувати реалізацію зі сторони уповноважених на це органів державної влади такі заходи:

- встановлення чітко визначених повноважень і відповідальності Кабінету Міністрів України, відповідних міністерств, держаних служб, органів виконавчої влади на місцях за безпеку дорожнього руху та належний стан автомобільних доріг в Україні;
- взаємодію та координацію діяльності між органами державного управління, громадськими організаціями та об'єднаннями з питань забезпечення безпеки дорожнього руху та профілактики дорожньо-транспортних пригод;
- розробку та затвердження нормативно-правових актів, які передбачають нові за змістом стандарти, вимоги, що пов'язані з організацією безпеки руху, його регулювання на всіх видах наземного транспорту;
- проведення заходів, пов'язаних із належним медичним забезпеченням об'єктів з надання медичних послуг учасникам дорожнього руху;
- вдосконалення системи страхування життя та здоров'я учасників дорожнього руху, а також належних їм транспортних засобів;
- впровадження нових форм контролю і нагляду за безпекою дорожнього руху на автомобільних дорогах України з використанням сучасних технічних засобів та спеціальних підрозділів правоохоронних органів;
- виявлення причин та умов, що впливають на вчинення дорожньо-транспортних пригод, а також їх локалізація і ліквідація;
- вдосконалення ширини та конфігурацій смуг (до 3,75 м) на автомобільних дорогах, введення системи кільцевих перехресть, які спонукають водіїв їхати з меншою швидкістю, облаштування острівців безпеки серед доріг, які виділяються дорожніми знаками та розміткою, використання шумових перешкод перед пішохідними переходами, проведення аудиту безпеки дорожнього руху та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Куфрик Б. “Євробляхи” тепер дешевше. *Експрес*. 2018. 15–22 листопада. № 46 (9922).
2. Мартиник Б. (Не) безпека руху на дорогах України. *Експрес*. 15–22 листопада. № 46 (9922).
3. Закон України “Про Національну поліцію”: ТОВ “ВВП НОТІС”, 2015. 84 с.
4. Наказ МВС України від 07.11.2015 року № 1395 “Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху”: Основні нормативні документи в діяльності поліцейських в Україні: чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 1 грудня 2016 р. : (Офіц. текст): Паливода А. В., 2016. 132 с. (Закони України).
5. Постанови Пленумів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих Судів України в кримінальних та адміністративних провадженнях: (офіц. текст) / упоряд. С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. К.: Паливода А. В., 2017. 872 с.
6. Правила дорожнього руху України: зі змінами та доповненнями станом на 14 квітня 2016 р. (офіц. текст). К.: Паливода А. В., 2016. 80 с.
7. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка.

2-ге вид. переробл. і доповн. К.: Вид-во “Юридична думка”, 2012. 1020 с. 8. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: Юрінком Інтер, 2011. 576 с. Бібліогр. с. 559–574. 9. Адміністративне право: навч. посіб. / О. І. Остапенко, З. Р. Кісіль, М. В. Ковалів, Р. В. Кісіль. Київ: Всеукраїнська асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. 536 с. 10. Кодекс України про адміністративні правопорушення, чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 жовтня 2018 р. К.: Паливода А. В., 2018. 388 с.

REFERENCES

1. Kufryk B. (2018) *“Yevroblyakhy” teper deshevshe* ["Eurobugs" is now cheaper]. Ekspres Express. November 15-22. no. 46 (9922) (in Ukrainian).
2. Martynyk, B. (2018) *(Ne) bezpeka rukhu na dorohakh Ukrayiny* [(No) safety of traffic on the roads of Ukraine]. Ekspres Express. November 15–22. no. 46 (9922) (in Ukrainian).
3. *Zakon Ukrainy “Pro nacional'nu policiju”* [The law of Ukraine is “On a national police”]. Sumy: TOV “VVP NOTIS”. 2015. 84 p. (in Ukrainian).
4. *Nakaz MVS Ukrayiny vid 07.11.2015 roku 1395 “Pro zatverdzhennya Instruktseyi z oformlennya politseys'kymy materialiv pro administratyvni pravoporushennya u sferi zabezpechennya bezpeky dorozhn'oho rukhu”*: Osnovni normatyvni dokumenty v diyal'nosti politseys'kykh v Ukrayini: chynne zakonodavstvo zi zminamy ta dopov. Stanom na 1 hrudnya 2016 r. [Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated November 7, 2015, No. 1395 "On Approval of the Instruction on the Issue of Police Materials on Administrative Violations in the Field of Road Traffic Safety"]. Kyiv: Palyvoda A.V. 2016. 132 p. (in Ukrainian).
5. Kuz'min, S.A., Kucherenko M. S. (ed.) (2017) *Postanovy Plenumiv Verkhovnoho Sudu Ukrayiny ta vyshchyykh spetsializovanykh Sudiv Ukrayiny v kryminal'nykh ta administratyvnykh provadzhennyakh: (ofits. tekst)* [Decisions of the Plenary Sessions of the Supreme Court of Ukraine and the Supreme Specialized Courts of Ukraine in criminal and administrative proceedings]. Kyiv: Palyvoda A. V. 872 p. (in Ukrainian).
6. *Pravyla dorozhn'ogo ruhu Ukrainy zi zminamy ta dopov. stanom na 14 kvitnja 2016 roku: (ofic. tekst)* [The Rule travelling motion of Ukraine]. Kyiv: Palyvoda A. V. (in Ukrainian).
7. Shemshuchenko, Ju.S. (ed.) (2012) *Velykyj encyklopedychnyj jurydychnyj slovnyk* [The Great encyclopedic legal dictionary]. Kyiv: Vyd-vo “Jurydychna dumka” (in Ukrainian).
8. Kolomojec' T. O. (2011) *Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyj kurs: pidruchnyk* [Administrative law of Ukraine]. Kyiv: Jurinkom Inter (in Ukrainian).
9. Ostapenko O. I., Kisil' Z. R., Kovaliv M. V., Kisil' R. V. (ed.) (2008) *Administratyvne pravo: Navch. posib.* [Administrative law]. Kyiv: Vseukrayins'ka asotsiatsiya vydavtsiv “Pravova yednist” (in Ukrainian).
10. *Kodeks Ukrayiny pro administratyvni pravoporushennya: chynne zakonodavstvo zi zminamy ta dopov. stanom na 1 zhovtnya 2018 r.* [Code of Ukraine on Administrative Offenses], Kyiv, Palyvoda A. V., 2018, 388 p. (in Ukrainian).

Дата надходження: 13.11.2018 р.